

N:o 39.

Af Herr Wallenberg: Om uteslutande af 107 § i Regeringsformen.

Då man uti grundlagarne tror sig finna bestämmelser, som visserligen kunde försvara sin plats under ständsrepresentationens fyrdelning, men under förändrade förhållanden numera äro öfverflödiga, är det ju förenligt med de billiga anspråken på en jemnt fortskridande utveckling af lagstiftningen, att tid efter annan underkasta grundlagarne en liten granskning.

Då den viktiga reform, som år 1865 afslutades med representationens ombildning på nya, mera tidsenliga grundvalar, förbereddes, synes man hafva velat undvika att vidröra andra delar af grundlagarne, än dem, som ovilkorligen måste ändras för att medgifva upphörandet af den representativa sjelfskrifvenheten och valen efter olika stånd, samt i stället införa nya grunder för såväl sjelfva valen, som för representationens fördelning på tvänne kamrar. Det var ganska naturligt, att man vid en i vissa delar så genomgripande reform sökte gifva densamma den minsta möjliga omfattning, hvilket ock sannolikt var enda villkoret för möjligheten att genomföra den. Men numera, sedan reformen blifvit fullbordad och dess bestånd betryggadt, torde tiden vara inne att taga i öfvervägande och tillse, huruvida ej andra bestämmelser i grundlagarne finnas, som böra ändras eller upphävas.

En sådan bestämmelse, som numera torde vara alldeles öfverflödig, är Regeringsformens § 107. Denna § kunde hafva sitt berättigande på en tid, då de tre ofrälse stånden icke hade någon annan beröring med Konungens rådgifvare

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 4 Häft.

än medelst underdåniga skrifvelers afåtande. Rättigheten, att under sådana förhållanden "kunna hos Konungen skriftligen anmäla deras önskan, att Han ville ur Stats-Rådet och ifrån embetet skilja den eller dem, emot hvilka anmärkning blifvit gjord", egde då för tiden något värde, men nu, då Konungens rådgifvare äro berättigade att, när de så önska, deltaga i Kamrarnes öfverläggningar, samt erkänt blifvit att en hvar representant, som det önskar, kan och bör vid remissen af den Kongl. Propositionen om statsverkets tillstånd och behof uttala alla de anmärkingar eller erinringar, hvartill kända regeringsåtgärder gifva anledning, böra Konungens rådgifvare ej längre kunna sväfva i okunnighet om huruledes man i allmänhet uppfattar det sätt, på hvilket rådgifvarekallet uppfylles.

§ 107 är så mycket mindre nödvändig, som allt det väsentliga, som deruti omnämnes, gerna kan anses innefattas uti den viktiga bestämmelsen uti § 106, att Konungens rådgifvare icke allenast kunna ställas inför riksrätt för hvad de tillstyrkt, utan jemväl i händelse "de underlåt it att göra föreställningar".

På grund af hvad jag nu anfört tillåter jag mig vördsamt föreslå, det Riksdagen för sin del behagade besluta:

att § 107 ur Regeringsformen må helt och hållet utslutas.

Om remiss till Konstitutions-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 22 Mars 1873.

A. O. Wallenberg.